

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 marca 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych - II Oddział w Ł. przyznał z urzędu K. B. od dnia 1 marca 2018 roku, tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego emeryturę obliczoną zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne (216.277,80 zł) oraz kapitału początkowego (545.840,44 zł) z uwzględnieniem waloryzacji składki i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę (263,20 miesięcy). Emerytura wyliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy wyniosła = 2.895,59 zł brutto $[(216.277,80 \text{ zł} + 545.840,44 \text{ zł}) : 263,20 = 2.895,59 \text{ zł}]$. Z uwagi na przyznanie prawa do emerytury wstrzymano wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy. /decyzja – k. 76-77 odw. akt ZUS plik IV/

Wnioskodawczynie złożyła w dniu 6 kwietnia 2018 roku odwołanie od powyższej decyzji jako krzywdzącej i wniosła o jej zmianę. Zakwestionowała niedokonanie waloryzacji emerytury od dnia 1 marca 2018 roku. Nadto wniosła o zasądzenie kosztów postępowania. /odwołanie k. 3-4/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że waloryzacja emerytury nie przysługuje wnioskodawczynie z uwagi na przyznanie tego świadczenia po terminie waloryzacji. /odpowiedź na odwołanie – k. 5-5 odw./

Na rozprawie w dniu 10 września 2018 roku wnioskodawczynie poparła odwołanie i wniosła o przyznanie emerytury od dnia 1 lipca 2018 roku, oświadczając, że do dnia 1 marca 2018 roku miała przyznaną rentę z tytułu niezdolności do pracy i z tym dniem osiągnęła wiek emerytalny. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania. /stanowiska 00:00:49, 00:03:24, 00:04:21, 00:04:39 – płyta CD k. 19/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie K. B. urodziła się w dniu (...). /bezsporne/

Od dnia 22 marca 2011 roku wnioskodawczynie była uprawniona do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Ostatnią decyzją ZUS z dnia 21 lipca 2016 roku rentę przyznano do dnia 30 września 2019 roku. Wysokość świadczenia wyniosła 2.017,03 zł brutto. /bezsporne, decyzje k. 31, 40, 49, 63-65, 71-72 akt ZUS plik IV/

Po osiągnięciu 60 roku życia, z urzędu od dnia 1 marca 2018 roku zaskarżoną decyzją przyznano odwołującej się emeryturę obliczoną zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wysokość świadczenia wyniosła 2.895,59 zł brutto. Jednocześnie wstrzymano wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy. /decyzja – k. 76-77 odw. akt ZUS plik IV/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, w szczególności o powołane dokumenty z akt Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wiarygodność zgromadzonych dokumentów, jak również ich treść nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania. Jednocześnie Sąd Okręgowy nie znalazł żadnych podstaw do negowania ich autentyczności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. B. jest bezzasadne i podlega oddaleniu.

W myśl art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2018 r. poz. 1270 ze zm.) urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura

po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

W tym miejscu wskazać należy, że co do zasady organ rentowy nie ma obowiązku działania z urzędu i realizowania nabytego przez ubezpieczonego prawa. Decyzje z urzędu wydaje się tylko w sytuacjach określonych w art. 24a i 27a ustawy. Poza tymi sytuacjami emeryturę realizuje się dopiero na wniosek zgłoszony przez ubezpieczonego.

Zgodnie zatem z treścią art. 24a ust. 1 cytowanej ustawy emeryturę, o której mowa w art. 24, przyznaje się z urzędu zamiast renty z tytułu niezdolności do pracy osobie, która osiągnęła wiek uprawniający do tej emerytury oraz podlegała ubezpieczeniu społecznemu albo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Emeryturę przyznaje się od dnia osiągnięcia przez rencistę wieku uprawniającego do emerytury, a w przypadku gdy wypłata renty z tytułu niezdolności do pracy była wstrzymana - od dnia, od którego podjęto jej wypłatę (ust. 2). Emeryturę oblicza się zgodnie z art. 26, z uwzględnieniem ust. 4 i 5 (ust. 3). Na wniosek osoby, której emeryturę przyznano z urzędu w latach 2009-2013, emeryturę oblicza się ponownie zgodnie z art. 183 (ust. 4). Na wniosek osoby, która spełniła warunki do emerytury określone w art. 46 i 50, jednakże nie wystąpiła z wnioskiem o jej przyznanie, ponownie oblicza się wysokość emerytury zgodnie z art. 53 i 56 (ust. 5). Emerytura obliczona na zasadach określonych w ust. 2-5 nie może być niższa od pobieranej dotychczas renty z tytułu niezdolności do pracy (ust. 6).

Stosownie do art. 25 analizowanej ustawy podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę - art. 26 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (ust. 2). Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2 (ust. 4).

Stosownie natomiast do treści art. 88 ust. 1 wspomnianej ustawy emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca. W myśl ust. 2 art. 88 ustawy, waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji kwota świadczenia nie może ulec obniżeniu. Natomiast ust. 3 stanowi, że waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację. Zgodnie z ust. 4 w/w przepisu, waloryzacja obejmuje emerytury i renty przyznane przed terminem waloryzacji.

Podkreślenia wymaga, że art. 100 ust. 1 cytowanej ustawy stanowi, że prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

Na podstawie art. 129 ust. 1 świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2.

W przedmiotowej sprawie spór dotyczył interpretacji przepisów prawa. Wnioskodawczyni odwołując się od decyzji przyznającej prawo do emerytury z urzędu zażądała waloryzacji emerytury i zakwestionowała datę przyznania emerytury.

Zaskarżoną decyzją z dnia 1 marca 2018 roku wnioskodawczyni została przyznana emerytura z urzędu od dnia 1 marca 2018 roku, tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego zgodnie z cytowanymi przepisami prawa (wnioskodawczyni, która pobierała rentę z tytułu niezdolności do pracy ostatecznie nie kwestionowała osiągnięcia wieku emerytalnego w dniu 1 marca 2018 roku).

Jednocześnie decyzją tą zasadnie nie dokonano waloryzacji emerytury. Z analizy powołanych wyżej przepisów wynika zasada, że waloryzacji podlegają emerytury przyznane decyzją organu rentowego. Ubezpieczony nie może zatem domagać się świadczenia w wysokości uwzględniającej waloryzację przeprowadzone po nabyciu prawa (in abstracto), a przed dniem złożenia wniosku o świadczenie.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że waloryzacji od dnia 1 marca 2018 roku podlegają świadczenia, jeżeli zostały przyznane z urzędu lub na wniosek zgłoszony przed dniem 1 marca 2018 roku i prawo do tych świadczeń powstało w dniu 28 lutego 2018 roku. Skoro prawo wnioskodawczyni do emerytury powstało dopiero w dniu 1 marca 2018 roku i od tego dnia to prawo zostało jej z urzędu przyznane, emerytura nie podlega waloryzacji.

Wnioskodawczyni odwołując się od decyzji przyznającej świadczenie emerytalne z uwagi na jej krzywdzący charakter, nie powoływała jakichkolwiek innych zarzutów dotyczących skarżonej decyzji w szczególności nie kwestionowała sposobu w jaki organ rentowy ustalił wysokość emerytury, nie powoływała też zaniżonego stażu pracy czy nieprawidłowo wyliczonych zarobków.

Z powyższych względów Sad Okręgowy uznał, iż zaskarżona decyzja odpowiada prawu i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie wnioskodawczyni oddalił.

K. W.